

[Aksel Larsen.]

det standpunkt, at forsøgssprængningerne bør bringes til ophør og har appelleret til atommagterne om det.

Ministeren fremhævede, at vi fra dansk side vil medvirke til gennemførelsen af enhver rimelig foranstaltning som led i en international kontrolordning, som stormagterne kan nå til enighed om. Ja, det kunne være udmærket, men det, det drejer sig om, er at søge at få stormagterne til at nå til enighed om at standse atom- og brintbombsprængningerne. Derfor kan det ikke nytte noget — jeg skal ikke gentage den højtærede stats- og udenrigsministers udtalelse om at sjoske bagefter . . . (*Stats- og udenrigsministeren* [H. C. Hansen]: Det var også dumt!). Ja, det var dumt af statsministeren, da han kom med den udtalelse i sin tid. Men det hjælper jo ikke at stå her og sige, at hvis stormagterne kan enes, skal vi nok hjælpe dem. Det ville hjælpe, hvis vi sammen med Norge og andre sagde til stormagterne, at vor mening er, at nu bør I holde op med disse prøvesprængninger. Her synes jeg dansk initiativ er på sin plads, og det taler jeg stadig væk for.

Af formelle grunde bør jeg vel sige, at vi naturligvis vil stemme for ratifikation af konventionen.

Ministeren for udenrigsøkonomi (Krag): Jeg tror ikke, at det tjener noget fornuftigt formål at gå ind i en større debat med det ærede medlem hr. Aksel Larsen, og jeg kan heller ikke se, at det skulle være nødvendigt; den tale, jeg har holdt, angav jo ganske klart regeringens standpunkt, og dette standpunkt har, så vidt jeg har forstået det, fået tilslutning fra alle partier her i salen undtagen det ærede medlems. Det blev i denne tale ganske klart slået fast, at det er regeringens opfattelse, at målet må være, at forsøg med atom- og brintbomber bringes til ophør. Det kan vist ikke siges klarere.

Yderligere tilføjede jeg, at en standsning af forsøgene bedst vil kunne gennemføres som et led i og som et første skridt henimod en omfattende nedrustningsaftale. Jeg går da ud fra, at det ærede medlem hr. Aksel Larsen vil være enig med mig i, at det bedste ville være, om det kom sammen

med en omfattende nedrustningsaftale. Jeg kan umuligt tænke mig, at det ærede medlem hr. Aksel Larsen ville være ked af eller betragte det som noget mindre værdifuldt, hvis det kom sammen med en almindelig nedrustningsaftale. Men naturligvis har vi ikke villet udelukke, at en sådan beslutning kan gennemføres isoleret, og derfor tilføjede jeg: og som et første skridt henimod en omfattende nedrustningsaftale, ud fra håbet om, at hvis man gennemfører et sådant forbud isoleret, kan der senere komme yderligere aftaler om nedrustning. Det er mig ganske ubegribeligt, hvad det ærede medlem ud fra de synspunkter, han foregiver at have på dette område, kan have imod denne formulering.

Jeg vil tilføje, at for mig er det paradoksalt, at netop det ærede medlem hr. Aksel Larsen optræder her som en fredens apostel.

Kristen Amby: Jeg vil ikke nægte, at mange af de betragtninger, det ærede medlem hr. Aksel Larsen har gjort gældende i dag, har påvirket mig, ligesom jeg er sikker på, at de har påvirket mange i salen. Men man kan jo ikke lade være at tænke, når man hører dette: i hvilken situation er det, det ærede medlem urgerer så stærkt, som han gør, for, at man nu øjeblikkeligt hører op med atomsprængninger af den ene eller den anden karakter? I den situation, da han vel ved, at militært og magtpolitisk har hele den vestlige verden, om jeg så må sige, i alt væsentligt sat sin lid til dette forsvar, medens Rusland endnu har store styrker med konventionelle våben. Det egentlige kerneproblem i alt dette er krigen selv, udbruddet af en storkrig. Der er ingen uenighed her i denne sal om alle de rædsler, der kan følge med atomkrigen; men der er vel heller ingen uenighed om, at en storkrig i dag, selv om man kunne tænke sig en begrænsning af atomvåbnene, vil betyde en udslettelse af al civilisation på jorden.

Hvorfor, spørger jeg, siger det ærede medlem ikke, at han vil virke for, at hans venner i øst nu samtidig med forbud mod atomvåben også giver bindende tilsagn om nedrustning og fredeliggørelse af forholdet mellem landene? Hvad vi har set af politikken, når det kom til stykket, er jo ikke opmuntrende i så henseende. Det er